

TEMA PARKI KAPSAMINDA 80 BİNDE DEVR-İ ALEM PARKI'NIN İRDELENMESİ*

Ayşe TEZER^{a1}, Bora BİNGÖL^{b2}

Sorumlu Yazar: **Bora Bingöl**; E-mail: bbingol@mehmetakif.edu.tr.

Özet

Farklı mimarileri ve hikayeleri ile ziyaretçilerine farklı deneyimler sunan tema parkları değişen ve gelişen teknoloji ile de sürekli kendilerini yenilemekte ve geliştirmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tema parklarına oluşan talep, değişen eğlence anlayışıyla da gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmada, Konya ili Meram ilçesinde yer alan, 80 Binde Devr-i Alem Parkı, çalışma alanı olarak ele alınmıştır. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, farklı üç bölümün bir arada bulunduğu, bir tema park niteliğindedir. Çalışma alanı ile ilgili elde edilen veriler; parkın bölümleri, parkta bulunan aktivite ve mekânlar, parkın bitkilendirme ve tasarım özellikleri, parkın ulaşılabilirlik altyapısı ve parkın çevresel faktörleri kapsamında değerlendirilerek, parkın olumlu ve olumsuz yönleri üzerinde durulmuş ve öneriler getirilerek Konya iline katkısı ve önemi değerlendirilmeye çalışılmıştır. Yapılan değerlendirmeler neticesinde çalışma alanının hem kentin turizmine hem de kentin ekonomisine büyük katkı sağlayacağı ve sosyal refahın artmasında da önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tema
Tema Parkları
80 Binde Devr-i Alem Parkı

EXAMINATION OF 80 BİNDE DEVR-İ ALEM PARK WITHIN THE SCOPE OF THEME PARK

Abstract

Theme parks, which offer different experiences to their visitors with their different architectures and stories, constantly renew and improve themselves with the changing and developing technology. The demand for theme parks in our country, as in the whole world, is increasing day by day with the changing entertainment concept. In this study, the 80 Binde Devr-i Alem Park, located in the Meram district of Konya province, was considered as the study area. 80 Binde Devr-i Alem Park is a theme park, where three different parts are located together. The data obtained about the study area; the sections of the park, the activities and spaces in the park, the planting and design features of the park, the accessibility infrastructure of the park and the environmental factors of the park were evaluated, the positive and negative aspects of the park were emphasized and suggestions were made to evaluate its contribution and importance to the province of Konya. As a result of the evaluations made, it is thought that the field of study will make a great contribution to both the tourism and the economy of the city and will play an important role in increasing social welfare.

Keywords

Theme
Theme Parks
80 Binde Devr-i Alem Park

* Bu çalışma, Tezer (2020) "Konya 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın Tema Parkları Kapsamında Analizi ve Değerlendirilmesi" başlıklı lisans bitirme çalışmasının bir bölümünden yararlanılarak hazırlanmıştır.

^a Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Lisans Öğrencisi, Burdur; ¹ORCID: 0000-0002-6120-0407

^b Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Burdur; ²ORCID: 0000-0001-9644-0921

Makale Bilgisi: Başvuru: 10.03.2021; Düzeltme: 13.04.2021; Kabul: 01.06.2021 Çevrimiçi yayın:30.06.2021

Atıf için: "Tezer, A., Bingöl, B. (2021), "Tema Parkı Kapsamında 80 Binde Devr-İ Alem Parkı'nın İrdelenmesi", ATA Planlama ve Tasarım Dergisi, 5:1, 1-13"

© 2017ATAPTD, Tüm Hakları Saklıdır

1. GİRİŞ

Tema parkları, her yaşa ve kültüre hitap edebilen, bireyleri stresli ve yoğun iş ortamlarından kendi istekleri doğrultusunda uzun veya kısa süreli etkinliklerle uzaklaştıran, çeşitli etkinlik ve aktiviteleri içerisinde barındıran parklardır. Tema parkları insanlardaki farklı içgüdü ve duyguları ortaya çıkarmayı, bireylerde farklı izlenimler bırakmayı hedefler.

Tema parkları bilimsel, kültürel ve tarihsel konuları temel alan bir müze rolündedirler. Ancak konularını belirli bir tema çevresinde canlandırırlar. Bu canlandırma işlemi işitsel ve görsel sunumlarla ve interaktif yöntemlerin kullanımıyla sağlanır. Tema parklarının bir diğer önemli özelliği ise eğlence sistemlerini bir kurgu çerçevesinde hikayeler ile birleştirip, ziyaretçilerine konsept olarak sunmalarıdır (Gök ve Bingöl, 2017).

Tema parkları ciddi bir şekilde planlama, tasarım, uygulama ve işletme gerektiren, modern yaşamın ortaya çıkardığı, hayal gücü ve eğlencenin birleştiği, sosyal kimliği güçlendiren parklardır. Tema parkları, çeşitli peyzaj tasarımları ile ziyaretçilerine farklı bakış açıları sunarak onlara daha önce görülmeeyeni göstererek zihinlerinde rüya izlenimi bırakan yerler olarak da tanımlanabilir.

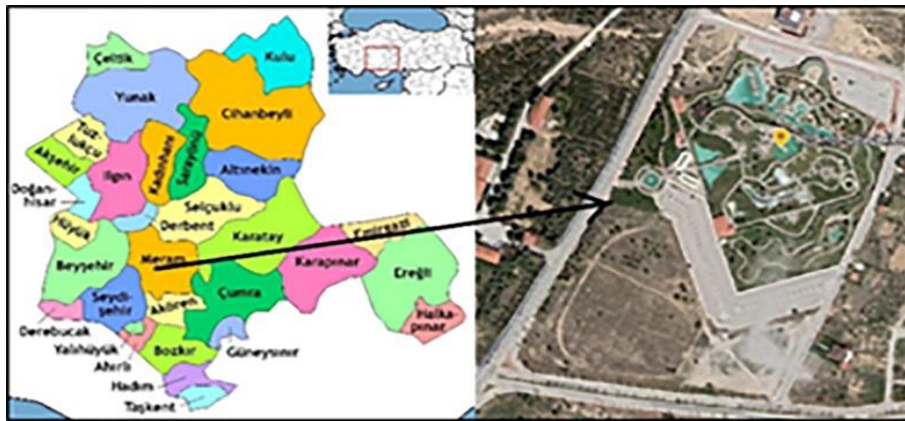
Sıra dışı mimarileri ve peyzajları, çeşitli sahne ve karakterlere aktardıkları hikâyeleri, farklı heyecanlar yaşatan mekanik araçları ve

düzenekleriyle ziyaretçilerine yeni deneyimler edinme olanağı sunmaları, tema parklarının yoğun talep görmesini sağlamaktadır (Gök ve Bingöl, 2017). Günümüzde değişen ve gelişen teknoloji sayesinde farklılaşan rekreasyon faaliyetleri de zaman içerisinde tema parklarının popülerliğini arttırmıştır.

Bu çalışmada da farklı temaların bir arada yer aldığı 80 Binde Devr-i Alem Parkı çalışma alanı olarak ele alınmıştır. Çalışma alanı ile ilgili elde edilen veriler parkın planlama, tasarım, uygulama ve işletme aşamaları göz önüne alınarak değerlendirilmiş ve sürdürülebilir bir tema park olması için çözüm stratejileri geliştirilmiştir. Ayrıca tema parkın Konya iline olan katkıları da ortaya konularak, diğer tema parkı çalışmaları için de yol gösterici olması hedeflenmiştir.

2. MATERYAL

Bu çalışmada, Konya ili, Meram ilçe sınırları içerisinde yer alan, “80 Binde Devr-i Alem Parkı” çalışma alanı olarak ele alınmıştır. Meram, Konya ilinin merkez ilçelerinden olup, şehrin güneybatı kısmında yer alır (Meram, 2020). Park 80 bin metrekarelik bir alana, Meram Belediyesi tarafından inşaa edilmiştir (Resim 1). 80 Binde Devr-i Alem Parkı, farklı üç bölümün bir arada bulunduğu bir tema park niteliğindedir. Bu bölümler Cihan-1 Türk Parkı, Pamuk Şekeri Parkı ve T-Rex Parkı’dır.

Resim 1. Çalışma alanının konumu

Park, 23 Nisan 2014 yılı Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda tamamlanarak ziyaretçilerini ağırlamaya başlamıştır. Park isminin belirlenmesi için Meram Belediyesi bir

yarışma açmış ve “İsmini Sen Koy” yarışması sonuçlarına göre parkın ismi “80 Binde Devr-i Alem” olarak belirlenmiştir (Haberler, 2020).

2.1. Çalışma Alanı Konya Kentinin Özellikleri

Çalışma alanı, Türkiye'nin İç Anadolu bölgesinin güneyinde yer alan Konya ilinde, Meram ilçe sınırları içerisinde yer almaktadır. Türkiye'nin en büyük yüzölçümüne sahip olan ilin göller hariç 38.873 kilometrekare yüzölçümü bulunmaktadır. Anadolu yarımadasının ortasında bulunan Konya ili 36°41' ve 39°16' kuzey enlemleri ile 31°14' ve 34°26' doğu boylamları arasında yer almaktadır. Türkiye'nin en büyük ikinci gölü olan Tuz Gölü de Konya ili sınırları içerisinde yer almaktadır (Gezimanya, 2020).

Konya ili topraklarının büyük bir bölümü, İç Anadolu'nun yüksek düzlükleri üzerine rastlar. Güney ve güneybatı kesimleri ise Akdeniz bölgesine dâhildir. Ortalama yükseltisi 1.016 m'dir (T.C. Konya Valiliği, 2020).

Konya ilinin iklimi yazları sıcak ve kurak, kışları ise karlı ve yağmurlu geçer. Konya Anadolu'yu baştanbaşa geçen İpek Yolu üzerindeki önemli duraklardan birisidir. Akdeniz'e yakın olması da

şehrin denizle bağlantısını kolaylaştırmakta, bu da diğer Anadolu şehirlerine göre Konya iline ayrıcalık kazandırmaktadır (T.C. Konya Valiliği, 2020).

3. YÖNTEM

Çalışma alanı olarak seçilen "80 Binde Devr-i Alem Parkı" planlama, tasarım, uygulama ve işletme aşamaları göz önüne alınarak değerlendirilmiş ve tema parkı kimliği açısından da bulunduğu nokta analiz edilmeye çalışılmıştır. Parkın bölümleri, parkta bulunan aktivite ve mekânlar, parkın bitkilendirme ve tasarım özellikleri, parkın ulaşılabilirlik altyapısı ve parkın çevresel faktörleri bu kapsamda değerlendirilerek, parkın olumlu ve olumsuz yönleri üzerinde durulmuş ve öneriler getirilerek Konya iline katkısı ve önemi değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışma esnasında izlenen yöntem ise üç aşamadan oluşmaktadır. Bunlar; veri toplama, verilerin analizi ile sonuç ve öneriler aşamalarıdır (Resim 2).

Resim 2. Yöntem aşamaları

Veri toplama aşamasında, literatür taraması ile gerekli verilerin toplanmasının ardından çalışma alanı aralıklarla ziyaret edilmiş ve yerinde gözlemlerle gerekli bilgiler elde edilerek alanın fotoğrafları çekilmiştir. Park alanının özelliklerine ait genel bilgiler, Konya Meram Belediyesi Park ve Bahçeler Genel Müdürlüğü resmi kayıtlarından elde edilmiştir. Alanın yapım aşamasında ve sonrasında bakım ve onarımlarıyla da ilgilenen Konya Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde Peyzaj Mimarı ünvanı ile çalışan Aysel Güven UYGUN ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilerek alanla ilgili veriler elde edilmiştir. Verilerin analizi aşamasında ise mevcut yurt içi ve yurt dışı tema parkları incelenmiş ve alanla ilgili veriler değerlendirilerek parkın olumlu ve olumsuz

yönleri ortaya konmuştur. Sonuç ve öneriler bölümünde ise verilerin değerlendirilmesiyle ortaya çıkan sonuçlar yorumlanarak çalışma alanı için öneriler sunulmaya çalışılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın Bölümleri

80 Binde Devr-i Alem Parkı, Konya Durunday Mahallesi, Dutlu Caddesi üzerinde yaklaşık 80 bin metrekarelik bir alana kurulmuştur. Park Meram Belediyesi tarafından, 2014 yılında 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda hizmete açılmıştır. 80 Binde Devr-i Alem Parkı üç bölümden oluşmaktadır. Bunlar; Cihan-ı Türk Parkı, Pamuk Şekeri Parkı ve T-Rex Parkı'dır (Resim 3).

Resim 3. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın bölümleri (Meram Belediyesi, 2020)

a) Cihan-ı Türk Parkı

Tarihi ve kültürel mirası yansıtan 120 adet minyatür maketten oluşan bu bölüm "Cihan-ı Türk Parkı" olarak adlandırılmıştır. Bu bölümde yer alan örnekleri genel olarak 3 bölümde değerlendirmek mümkündür.

İlk bölümde, Türk milletinin tarih içerisinde Adriyatik Denizi'nden Çin'e kadar büyük bir coğrafya üzerinde kurduğu medeniyetlerde yapmış olduğu abidelerin minyatürleri yer almaktadır (Resim 4).

Resim 4. Cihan-ı Türk Parkı, Taç Mahal ve Orhun (Göktürk) Yazıtları minyatürleri

İkinci bölümde ise Türkiye'nin dört bir tarafında bulunan tarihi eserlerimiz yer almaktadır. Bunlardan en dikkat çekici olanları ise Çanakkale'de bulunan Çanakkale Şehitlik Anıtı, Edirne de bulunan Selimiye Camii, Urfa da

bulunan Balıklı Göl, Bursa da yer alan Ulu Cami ve İstanbul'da yer alan Kız Kulesi, Dolmabahçe Sarayı ve Ayasofya Camii şeklinde sıralanabilir (Resim 5).

Resim 5. Cihan-ı Türk Parkı, İstanbul Kız Kulesi ve Çanakkale Şehitlik Anıtı minyatürleri

Üçüncü bölümde ise Konya tarihini tanıtmak adına şehrin sembolleri olan eserler bulunmaktadır. Sırçalı Medrese, Karatay Medresesi, Sahip Ata Cami, İnce Minareli Medrese, Sadrettin Konevi Camii, Karaman Hatuniye Medresesi, Konya Alâeddin Keykubat

Camii, Konya Selimiye Camii bunlardan bazılarıdır. Şehrin tarihi sembolü olan Konya Mevlana Türbesi ile şehir tarihinin en eski eseri olan İnce Minareli Medrese de bu alanda yer almaktadır (Resim 6).

Resim 6. Cihan-1 Türk Parkı, Mevlana Türbesi ve İnce Minareli Medrese minyatürleri

Ayrıca minyatürlerin bulunduğu alanda, 5 dilde söz konusu tarihi eserler hakkında bilgi verilmektedir. Parkta bulunan minyatürler önüne yerleştirilen cihazlar sayesinde Türkçe,

İngilizce, Arapça, Rusça ve Almanca olmak üzere 5 farklı dilde sesli bilgilendirme yapılabilmektedir (Resim 7).

Resim 7. Cihan-1 Türk Parkı, tanıtım cihazları

b) Pamuk Şekeri Parkı

Çocukların hayal dünyasına katkıda bulunacak kahramanların ve ortam canlandırmalarının yer aldığı bölüm ise "Pamuk Şekeri Parkı" olarak adlandırılmaktadır.

Bu alanda çocuklar tarafından sevilen yerli ve yabancı film kahramanları ile çizgi roman karakterlerinin yer aldığı bir bölüm bulunmaktadır (Resim 8).

Resim 8. Pamuk Şekeri Parkı, film ve çizgi roman karakterleri

Bu bölümde ayrıca masallardaki karakterlere de yer verilmiş ve çizgi film sahneleri ile ilgili ortam canlandırılmaları da ziyaretçilere

sunulmuştur (Resim 9). Keloğlan, Nasreddin Hoca, Hacivat-Karagöz gibi değerlerimiz de gene bu bölüm içerisinde sergilenmektedir.

Resim 9. Pamuk Şekeri Parkı, Alâeddin'in Sihirli Lambası ve Red-Kit

c) T-Rex Parkı

50 adet dinazor maketinin hareket edebilme ve ses özellikleriyle yer aldığı bölüm ise "T-Rex Parkı" olarak adlandırılmıştır. Yaklaşık 170-180 milyon yıl önce dünyada yaşayan dinazorların,

birebir ölçülerinde yapılmış olan maketleri bu bölümde sergilenmektedir (Resim 10). Bu alan sadece gezi yapılacak bir park olmaktan öte bilim ve teknoloji niteliği de taşımaktadır.

Resim 10. T-Rex Parkı

4.2. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda Su Yüzeylerinin Kullanımı

80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda su yüzeyleri, köprü ile desteklenerek yönlendirme etkisiyle

park girişinde ve ayrıca maketlerde ortam bütünlüğüne katkı sağlaması ve görsel zenginlik sunması amacıyla kullanılmıştır (Resim 11).

Resim 11. Cihan-ı Türk Parkı girişindeki su kullanımı, Giriş ve T-Rex Parkı

Alan içerisindeki su yüzeylerinin kullanımı aynı zamanda filmlerde olayın geçtiği bir sahnenin

birebir aktarılması amacıyla da kullanılmıştır (Resim 12).

Resim 12. Buz Devri ve Temel Reis filminden bir sahne canlandırması

4.3. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda Bulunan Sosyal Donatı Elemanları

80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda yer alan sosyal donatı elemanlarından bank ve çöp kutusu

sayıları yapılan gözlemler sonucu yeterli bulunmuş ve ziyaretçiler için de bir olumsuzluk oluşturmadıkları tespit edilmiştir (Resim 13). Sayılar alanlara göre Tablo 1'de verilmiştir.

Resim 13. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, sosyal donatı elemanları, bank ve çöp kutusu

Tablo 1. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, sosyal donatı elemanları sayıları

	Bank (Adet)	Çöp Kutusu (Adet)
Cihan-ı Türk Parkı	8	19
Pamuk Şekeri Parkı	11	18
T-Rex Parkı	2	7

80 Binde Devr-i Alem Parkı yönlendirme elemanları açısından incelendiğinde ise girişte; 1 adet acil toplanma noktası levhası, park

içerisinde de parkın bölümlerinin yazıldığı ve yönlendirmelerin yapıldığı birçok levhanın yer aldığı tespit edilmiştir (Resim 14).

Resim 14. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, yönlendirme elemanları

4.4. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda Bulunan Aktivite ve Mekanlar

80 Binde Devr-i Alem Parkı girişinde bir adet kafeterya bulunmaktadır. Alan içerisinde ayrıca Cihan-ı Türk Parkı bitiminde bulunan Osmanlı

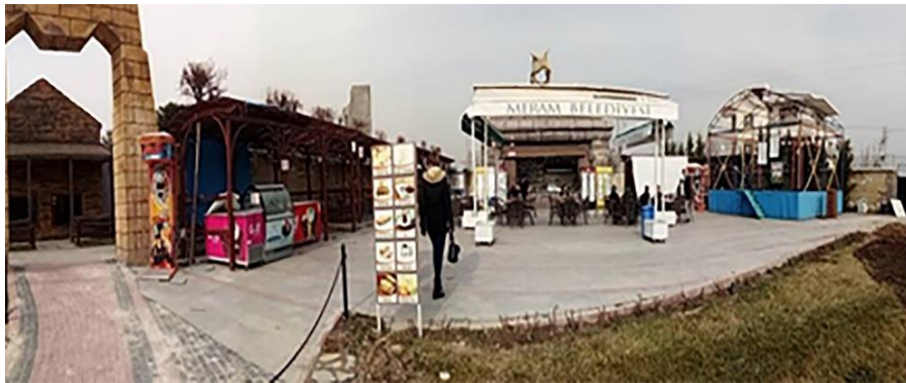
kadırgası da ziyaretçiler için kafe olarak tasarlanmıştır. Osmanlı kadırgasının kafe olarak kullanılması ve seyir imkânı yaratması parka değer katmaktadır (Resim 15).

Resim 15. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, kafeterya ve Osmanlı kadırgası

T-Rex Parkı'nı, Pamuk Şeker Parkı'na bağlayan bölümde ise bir kafeterya daha açık alanda ziyaretçilere hizmet vermektedir. Taşınabilir

çocuk oyun alanı da bu bölümde yer almaktadır. Alanda ayrıca ziyaretçiler için ahşap pergola da bulunmaktadır (Resim 16).

Resim 16. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, kafeterya, çocuk oyun alanı ve pergola

İdari bina ise Cihan-1 Türk Parkı bölümünde yer almaktadır. Gene bu bölümde Pamuk Şekeri Parkı bölümüne geçişte çocuk oyun alanı da bulunmaktadır. Çocuk oyunu alanı içerisinde

insan yüzü sureti verilmiş bir de ağaç bulunmaktadır. Bu ağaç çocuklar ile konuşup onlara masal anlatabilmektedir (Resim 17).

Resim 17. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, idari bina ve çocuk oyun alanı

Cihan-1 Türk Parkı bölümü bitiminde, Pamuk Şekeri Parkı bölümüne geçişte bir sosyal tesis alanı ve tuvaletler yer almaktadır (Resim 18). Tuvaletler ise engelli bireylerin ihtiyaçlarına

cevap verebilecek şekilde düzenlenmiştir. Pamuk Şekeri Parkı bölümünde ise bir amfi bulunmaktadır. Bu amfinin yapımı ise henüz tamamlanamamıştır (Resim 18).

Resim 18. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, sosyal tesis alanı ve amfi

4.5. 80 Binde Devr-i Alem Parkı Bitkilendirme ve Tasarım Özellikleri

80 Binde Devr-i Alem Parkı, Cihan-1 Türk Parkı'nda 1/20, 1/25 ölçekli maketler kullanılmış ve bitkisel tasarımda birebir ortam ve doğal atmosfer oluşturmak için bodur, minyatür türler tercih edilmiştir. Alanda bodur türlerin tercih

edilmesi, alanın doğal olarak ziyaretçiler tarafından daha net algılanmasını sağlamaktadır. T-Rex Parkı için bitkisel tasarımda ise ağaçlıklı bir alan yaratılmak istenmiş ve genellikle geniş yapraklı ve iğne yapraklı türler bir arada tercih edilmiştir (Resim 19).

Resim 19. Cihan-1 Türk Parkı ve T-Rex Parkı bitkisel tasarım

Pamuk Şekeri Parkı için de aynı şekilde doğal bir ortam oluşturabilmek adına herdem yeşil türler

yanında çalılar da tercih edilmiş ve çim alanlar oluşturulmuştur (Resim 20).

Resim 20. Pamuk Şekeri Parkı, bitkisel tasarım

Alanlar arasını bölmek içinse, budama ile şekil verilen boylu herdem yeşil türler tercih edilmiştir. Bu herdem yeşil türlerin çevreleme elemanı olarak kullanılması ise ziyaretçiler tarafından alanın geniş hissedilmesini ve bahçeler arasında ayırımın daha net algılanmasını sağlamaktadır. 80 Binde Devr-i

Alem Parkı çevre duvarlarında da aynı şekilde boylu herdem yeşil türler kullanılarak alanın dış kısım ile bağlantısının kesilmesi ve özel bir alan oluşturularak duvar yapısının gizlenmesine çalışılmıştır. Böylece alan içerisinde planlanan ortamın, ziyaretçiler için odak oluşturmasına çalışılmıştır (Resim 21).

Resim 21. Cihan-1 Türk Parkı ve Pamuk Şekeri Parkı bitkisel tasarımı

4.6. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın Ulaşılabilirlik Altyapısı

80 Binde Devr-i Alem Parkı'nı 2014 yılı 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'ndan 2017 yılı sonuna kadar yaklaşık

1.250 kişi ziyaret etmiştir (80 Binde Devr-i Alem, 2020). Parkın aylık kullanıcı sayısı ise 22.000 kişidir (Meram Belediyesi, 2020).

80 Binde Devr-i Alem Parkı haftanın 7 günü belirli saat aralıklarıyla hizmet vermektedir. Park haftanın her günü saat 9:00 ile 17:30 arası açık olup ziyaretçilerine bu saatler çerçevesinde hizmet vermektedir.

Konya şehrine şehirlerarası otobüs ile ilk defa gelenler Konya otogarından tramvay ile Alâeddin-Meram, Kültür Park noktalarına kadar

ulaşım sağlandıktan sonra otobüs ile alana ulaşabilmektedirler. Otobüs kullanacak olanlar ise 74 numaralı otobüsler ile alana ulaşabilirler.

80 Binde Devr-i Alem Parkı'na gitmek için ayrıca bisiklet yolu da bulunmaktadır. Bu sayede parka bisiklet ile ulaşım da sağlanmaktadır. Otopark içerisinde bisiklet kullanıcılarının kullanabilecekleri bisiklet park yerleri de yer almaktadır (Resim 22).

Resim 22. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, bisiklet park alanı

4.7. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın Çevresel Faktörleri

80 Binde Devr-i Alem Parkı'na giderken yol güzergahı boyunca bulunan; Konya Krom lojmanları, Konya Krom Manyezit fabrikası ve Konya Meram Dutlu Kırı Millet Bahçesi yer

almaktadır. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın Krom Manyezit Fabrikası'na olan uzaklığı 550 metre, Krom lojmanlarına olan uzaklığı 600 metre, Meram Dutlu Kırı Millet Bahçesi'ne olan uzaklığı ise 1,1 kilometredir (Resim 23).

Resim 23. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın çevresel faktörleri

5. SONUÇ

Tema parkları ciddi bir planlama gerektiren ve sınırsız tasarımları ile birlikte hedef kitlesi olan insanlara kendilerini sunan alanlardır. Tema parkları tarih ve kültür, eğitim, sanat, çağ ve hikâye-masal-mitoloji gibi zengin konuları ile

aktiviteleri içinde barındırırlar. Günümüzde tema parkları hem kendilerini geliştirmeleri hem de kendilerini yenilemeleriyle, bulunduğu kentlerin bütçesine ve gelişmesine katkı sağlayarak sosyal refahın artmasında da büyük bir rol oynamaktadırlar.

Elde edilen veriler ve yapılan analizler neticesinde çalışmada ele alınan 80 Binde Devr-i Alem Parkı için ortaya konabilecek sonuçlar ve öneriler ise şu şekildedir:

Parkın yapım aşamasında iken isim yarışmasının düzenlenmesi, hem yöre halkının ilgisini çekmiş hem de medyada ses getirerek ön tanıtımının etkili bir biçimde yapılmasını sağlamıştır.

Park alanı, otopark açısından incelendiğinde ise 600 araçlık park yerinin yeterli olduğu saptanmıştır. İncelemelerde, otopark alanı içerisinde engelli bireylerin de düşünüldüğü görülmüştür. Bisiklet kullanıcıları için yapılan park alanının ise kaldırım üzerinde yapılması nedeniyle yer seçiminin uygun olmadığı ancak sayısının yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Park, giriş ve çıkışlar açısından ele alındığında, 3 adet giriş-çıkış tespit edilmiştir. Bu giriş-çıkışlar alanda bir ana giriş ve iki ara giriş-çıkış şeklindedir. Ziyaretçiler içinse yalnızca bir giriş-çıkış bulunmaktadır. Bakım ve onarım işleri için ara giriş-çıkışların tercih edilmesi ise girişlerdeki yoğunluğu ve kalabalığı önleyebilmek açısından olumlu bir yaklaşımdır. Ziyaretçi girişinde peyzaj tasarımları ve ücret tabelalarının bulunması önemlidir. Park alanını tanıtıcı broşürlerin giriş kısmında yer alması da park açısından olumludur. Bunun yanında giriş ve iç bölümlerdeki merdivenlerin engelli bireylere göre düzenlenmemesi ise önemli bir eksikliklerdir.

Park alanı içerisindeki yönlendirme levhalarının yer, biçim ve sayıları yeterli bulunmuştur. Park alanı içerisinde yapılan gözlemler sonucunda alanda 24 adet bank ve 60 adet çöp kutusu olduğu saptanmıştır. Park alanı için bu sayıların yeterli olduğu görülmüştür.

Cihan-ı Türk Parkı bölümünde, maketlerin olduğu kısımda yer alan ve 5 farklı dilde bilgilendirme yapabilen makinanın ise çalışmadığı ve ücretli olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun, ziyaretçiler tarafından hoş karşılanmadığı görülmüştür. Düzenli kontrollerin yapılarak bu tip eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir. Bu alan içerisinde yer alan minyatürlerin de yoğun ilgi gördüğü gözlemler sırasında saptanmıştır.

Pamuk Şekeri Parkı'nda yer alan çizgi roman ve film karakterlerinin, bu alanı güçlü kıldığı

saptanmıştır. Bu bölümde, ziyaretçilerin film karakterleri ile fotoğraf çekme isteklerini, park görevlileri, maketlere zarar gelebileceğini düşünerek geri çevirmektedir. Ziyaretçilerle görevlileri karşı karşıya getiren bu durumun giderilmesi, gerekirse alanların yeniden ya da yeni fotoğraf çekilebilecek alanların düzenlenmesi gerekmektedir.

T-Rex Parkı değerlendirildiğinde ise dinazor maketlerinde bulunan künyelerin eksik olduğu saptanmıştır. Bu bölümde bazı dinazor maketlerinin de yıpranmış ve parçalarının kopmuş olduğu tespit edilmiştir. Düzenli bakım çalışmaları ile zaman içerisinde oluşan bu tip eksikliklerin kontrol edilerek giderilmesi gerekmektedir.

80 Binde Devr-i Alem Parkı'nda yapılan değerlendirilmeler neticesinde, park girişinde bulunan kafeteryanın tadilatla olması, Pamuk Şekeri Parkı'nda yer alan amfi yapımının tamamlanamamış olması ziyaretçileri olumsuz etkilemektedir. Bunun yanında parklar arasında bulunan 2 adet kafeterya, 2 adet çocuk oyun alanı, 1 adet pergola, 1 adet idari bina, 2 adet WC, 1 adet Osmanlı kadirgası şeklinde kafeteryanın bulunduğu da saptanmıştır. Ayrıca WC içerisinde engelli bireylere göre düzenlenmesi, onların ihtiyaçlarına cevap verebilmesi bakımından önemlidir.

Park alanının bitkilendirilmesinde tür seçimlerine dikkat edildiği, parkın maketleri ile bitkisel tasarımın bir uyum içerisinde olduğu gözlemlenmiştir. Su yüzeylerinin kullanımı da maketlerde ortam bütünlüğüne katkı sağlaması ve görsel zenginlik sunması açısından önemlidir.

Parkın ulaşılabilirlik altyapısı değerlendirildiğinde alana otobüs, bisiklet ve özel araç ile ulaşım imkânı olduğu görülmüştür. Bu değerlendirmelerde park alanının merkeze biraz uzak olduğu ve yürüme mesafesinde olmadığı da tespit edilmiştir.

Park alanının çevresel faktörleri değerlendirildiğinde park konumunun ziyaretçilere korku ve endişe hissettiren alanlardan uzak olduğu saptanmıştır. Fakat çevresinde bulunan planlanmamış boş araziler ise hoş bir görüntü oluşturmamaktadır.

Yapılan incelemelerde parkın bazı eksikleri göze çarpsa da bu eksiklikler düzenli kontrol edildiği takdirde bakım çalışmaları ile giderilebilecek niteliktedir. 80 Binde Devr-i Alem Parkı, Konya'daki parklar arasında 3 temanın bir arada olduğu tek park olma özelliğindedir. Bu özelliğinin de ziyaretçileri cezbetmede önemli bir rolü olduğu görülmektedir.

Turizm açısından bakıldığında Konya ilinde inanç turizminin başta geldiği görülse de son yıllarda yapılan yatırımlar ve uygulanan farklı yöntemlerle turizmde çeşitlilik artmaktadır. 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın aylık 22.000 ziyaretçi sayısı ile hem kentin turizmine hem de kentin ekonomisine büyük katkı sağlayacağı ve sosyal refahın artmasında da önemli bir rol oynayacağı görülmektedir.

KAYNAKLAR

80 Binde Devr-i Alem. (2020, 10 Mayıs). 80 Binde Devr-i Alem Parkı. Erişim Adresi: <http://www.80bindedevrialem.com/>

Gezimanya. (2020, 19 Nisan). Konya Özellikleri. Erişim adresi:

<https://gezimanya.com/turkiye/konya-nerededir-0>

Gök, A. B., Bingöl, B. 2017. Tarih ve Kültür Temalı Parklar. İnönü University Journal of Arts and Design, 7(15), 129-140. DOI: 10.16950/inustd.292033

Haberler. (2020, 25 Nisan). Minyatür Parka "80 Binde Devr-i Alem" İsmi Verildi. Erişim adresi: <https://www.haberler.com/minyatur-parka-80-binde-devr-i-alem-ismi-4469763-haberi/>

Meram Belediyesi. 2020. Yenişehir Mah. Azerbaycan Cad. No: 542010 Meram/KONYA

Meram. (2020, 12 Nisan). Vikipedi içinde. Erişim adresi: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Meram>

T.C. Konya Valiliği, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2020, 14 Mayıs). Erişim adresi: https://www.konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=2

